

VRAGEN EN ANTWOORDEN REGULIERE KLEINSCHALIGE OPVANG

Januari 2023

Wat is voor het COA reguliere kleinschalige opvang?

Met reguliere kleinschalige opvang bedoelen we locaties van rond de 150 plekken of minder met een looptijd van bij voorkeur meer dan 5 jaar. Er zijn twee basisvarianten; een dependance van een azc in de buurt en als die er niet is, een zelfstandige locatie. Op kleinschalige locaties wonen bewoners zelfstandiger dan op een azc omdat er geen permanente begeleiding is en ze voor bijvoorbeeld een doktersbezoek, taallessen of recreatie of naar de hoofdlocatie of gemeentevoorzieningen gaan.

Waarom kleinschalige opvang?

Het COA werkt aan allerlei oplossingen voor een stabiel asielopvangsysteem. Daar horen ook mogelijkheden voor kleinschalige opvang bij. Kleinschalige opvang is duurder dan opvang met grotere getallen en behoorde tot nu toe niet tot de financiële mogelijkheden. Maar net als onze samenwerkingspartners, merkt het COA dat kleinschaligheid belangrijk is voor lokaal draagvlak en nodig is om meer verspreide, langdurige locaties te krijgen. Dat laatste is hard nodig met het grote tekort aan opvangplekken en hopelijk de komst van de Spreidingswet. Kleinschalige opvang is in veel situaties ook goed voor onze bewoners, omdat zij gemakkelijker aansluiten op de gemeenschap en sneller integreren.

Waarom nu pas?

Kleinschalige opvang is duurder dan opvang met grotere getallen en behoorde tot nu toe niet tot de financiële mogelijkheden. We hebben al ervaring met kleinschalige opvangvoorzieningen voor alleenreizende jongeren (amv). Daarnaast kennen we kortlopende kleine noodopvanglocaties, soms in samenwerking met het Rode Kruis. De azc-dependance en kleine zelfstandige locatie zijn reguliere (langjarige) kleinschalige opvangvormen.

Wat is het verschil met kleinschalige amv- en noodopvang?

In de reguliere kleinschalige opvang is over het algemeen geen vaste begeleiding aanwezig. In de amv-opvang is er 24/7 begeleiding aanwezig. Deze kwetsbare doelgroep vraagt een heel andere begeleidingsvorm en-methodiek. In de kleinschalige noodopvang is altijd begeleiding in huis, soms in samenwerking met het Rode Kruis. Deze opvangvorm is tijdelijk, terwijl de reguliere kleinschalige opvang structureler van aard is. Dat betekent dat deze opvang voor een langere periode (bij voorkeur meer dan 5 jaar) in een gemeente is.

Wat is het verschil tussen een azc-dependance en een zelfstandige locatie?

In een azc-dependance gaan bewoners voor begeleiding, doktersbezoek, taallessen, etc. naar de nabijgelegen hoofdlocatie. In een kleine zelfstandige locatie krijgen bewoners begeleiding van een ambulant team van het COA en maken ze gebruik van zorg-, les- en andere voorzieningen in de gemeente.

Is alles mogelijk?

Alles is bespreekbaar, kleinschalige opvang is altijd maatwerk. Dat betekent niet dat het altijd lukt om een passende, betaalbare oplossing te vinden. Onze vastgoedadviseurs checken de eerste basisvereisten en als deze voldoen, worden de panden geschouwd. Zaken waar naar gekeken wordt is bijvoorbeeld de ligging en de staat van het pand, wat er al aan voorzieningen is, of er verbouwd kan worden etc.

Hoe strikt zijn de eisen?

We gaan graag met gemeenten in gesprek over hoe we samen reguliere kleinschalige opvang goed voor elkaar krijgen. Er gelden een paar randvoorwaarden voor het COA, maar reguliere kleinschalige opvang krijgt vooral in de praktijk vorm. Het COA zet in op 20 pilots in 2024 afhankelijk van het aanbod van gemeenten.

Welke bewoners komen er in?

Het COA selecteert de bewoners voor kleinschalige opvanglocaties. Uiteraard wordt gekeken of een bewoner zich voldoende kan redden op deze locatie. Voor iemand die net in Nederland is, is dat bijvoorbeeld lastiger. Het gaat dan om zaken als voor jezelf zorgen, zelf activiteiten doen, sociaal netwerk, persoonlijk welbevinden, externe contacten etc.

Waar moet een kleinschalige locatie minimaal in voorzien?

Bewoners moeten er kunnen slapen, douchen, koken en eten op een kleinschalige locatie. Deze locaties hoeven niet ingericht te worden met besprekkamers, lesruimtes, zorgpraktijkkamers etc. zoals bij een azc.

Hoe zit het met toezicht en beveiliging?

Op locaties boven de 100 bewoners wordt standaard beveiliging ingezet, alles daaronder in principe niet. Uiteraard kunnen er dan maatwerkafspraken gemaakt worden. Bij de azc-dependance wordt het beveiligingsteam van de hoofdlocatie ingezet en doet het COA regelmatig kamercontroles. Bij de zelfstandige locaties worden afspraken gemaakt met de gemeente over bijvoorbeeld de inzet van een beveiligingsteam, cameratoezicht etc. Het ambulante team van het COA zorgt voor de kamercontroles.

Hoe werkt het met onderwijs en zorg, moeten gemeenten daar iets aan doen?

Bewoners van azc-dependances hebben toegang tot zorg, casebegeleiding etc. op de hoofdlocatie. Voor bewoners op een zelfstandige locatie ligt dat anders. De gemeente regelt in principe de zorg voor deze bewoners. Dat kan bijvoorbeeld via huisartsen, tandartsen en andere zorgverleners in de gemeente of regio. Als er meerdere kleinschalige opvangvoorzieningen in de regio zijn, kan er wellicht een ambulant zorgteam van de GZA (Gezondheidszorg Asielzoekers) ingezet worden. De gemeente organiseert in alle gevallen zelf de toegang tot onderwijs voor de kinderen op de kleinschalige locatie, zoals het ook werkt bij een reguliere azc.

Wat zijn de kosten?

De rijksoverheid financiert de asielopvang, dus ook de kleinschalige locaties. Er is in 2024 geld voor 20 pilotlocaties. Kleinschalige opvanglocaties zijn duurder dan de reguliere azc's, simpelweg omdat voorzieningen voor grotere groepen relatief goedkoper zijn.

Hoe gaat het met het beheer van het vastgoed van deze locaties?

Het beheer van het pand kan bij de gemeente, het COA of de vastgoedeigenaar liggen. Dit hangt af van de lokale afspraken.

Op welke manier kunnen gemeenten locaties aanbieden?

Gemeenten kunnen locaties aanbieden op coa.nl/vastgoed.

Hoe werkt het als een gemeente een locatie heeft aangemeld?

Het COA checkt eerste de basisvereisten en neemt na de eerste 'papieren' beoordeling contact op met de gemeente. Als aan de vereisten wordt voldaan, wordt er een afspraak gemaakt voor een schouw van het pand.

Vragen?

Vragen over de kaders reguliere kleinschalige opvang kunnen gemaïld worden